

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Necessitate Et Modo Ministrandi Sacramenta Tempore pestis

Chapeauville, Jean

Mogvntiæ, 1612

24. Quid sit de illorum, qui contrahunt coram testibus primo
occurrentibus, puta, mendicis, excommunicatis, infamibus, seruis, ancillis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41077

mutuo consensu intellecto, dicat: *Ego vos in matrimonium coniungo in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti*, vel alia verba proferat iuxta præceptum vniuscuiusq; prouinciæ ritum, ergo non sufficit ad præsentiam parochi qualiscumque aduertentia, sed requiritur etiam voluntaria.

R. Concilium vtramq; præsentiam postulare, sed diuersimode; petit n. illius præsentiam vt testis qualificati, id est, habentis parochi dignitatem tanq̄ de essentia, & rursus tanq̄ præstantis auctoritatem nomine ecclesiæ, solum ex illius præcepto: Et consequenter ad confirmationem dicimus, si propter periculû contagii vel similem iustâ causam, parochus præsens non proferat illa vel similia verba, nihilominus ad valorem matrimonii sufficere illam præsentiam.

Q V Æ S T I O X X I V .

Quid sit de illorum, qui contrahunt coram testibus primo occurrentibus, puta mendicis, excommunicatis, infamibus, seruis, ancillis?

Quæstionis explicatio.

Certum est ad valorem matrimonii requiri adesse duos testes cum parocho: certum quoq; est exigi vt testes v sum rationis habeant, præsenteq; sint moraliter, vt

LI   ante

ante diximus de parcho, eiusq; præsentia. Dubitatur vero à quibusdam, an sufficiant qualescunque testes, vel exigatur omni exceptione maiores, hoc est, tales vt nullum patiantur vitium ex iis, ob quæ iure repellantur à testimonio dicēdo: huius occasione quæritur, vtrum tempore pestis, cū non possint facile reperiri testes, quales desiderantur, sufficeret contrahere corā testibus, quibuscūq; hoc est, qui primo occurrerint, siue sint fœminæ, siue viri: siue sint excommunicati, infamēs, & similes.

Responsio.

*a Enriq. lib.
xi. de matr. c.
3. num. 9.
Petr. de Le-
des. de matr.
q. 45. art. 5.
punct. 3.
Emanuel Za-
verb. matr.
num. 1.*

Hic modus etiam tolerari potest, quia *fm(a)* probabiliorem opinionem ad valorem matrimonii sufficiunt qualescūq; testes rationis vsum habētes, nec est necesse vt habeant qualitates à iure requisitas quales requiruntur, vt in aliis negotiis habiles & legitimi testes reputentur: Quare sufficient testes etiam infames, excommunicati, parentes, consanguinei, serui, familiares, pauperes & mendici. Probatum primo, quia quamuis alias testes sint illegitimi, & inhabiles, faciunt sufficientem fidem, nec repelluntur, quando sunt *Instrumentarij*, vt loquuntur *(b)* Iurisperiti, hoc est, appositum Instrumento ex communi contrahentium consensu: Sed testes in matrimonio com-

*b Socyn. de
reg. iur. lit. T.
reg. fin. verb.
fallit, quan-
do testes &
aliq.*

mun

muni contrahentium consensu sunt appo-
 siti, ergo sufficiunt quicumq; præsertim cū
 in libro parochi describendū sit matrimo-
 nium cum nominib. testium, vt præcipitur
 in Conc. (a) Trid. Deinde, quia testes inha- ^{a sess. 24. c. 2.}
 biles admittuntur, qñ concurrunt cū alio
 habili & fidedigno, maxime si alter ex te-
 stib. sit parochus, cuius authoritati multū
 tribuit in (b) iure, vbi non obstante consue- <sup>b c. cum esses,
de testam.</sup>
 tudine antiqua ciuitatis Hostiensis, qua nō
 valet testamentum absq; quinque testibus,
 definitur valere, si in præsentia parochi &
 duorum testiū fiat: ergo cum matrimonio
 necessario debeat interesse parochus aut a-
 lius sacerdos de eius licentia, eius authori-
 tas supplebit vitium, quod alii duo testes
 patiuntur, & proinde valebit matrimo-
 nium qualescunque sint testes. Confirma-
 tur, quia cum ius vult vltra parochum ad-
 esse duos alios testes legitimos, id exprimit
 vt (c) ibidem (corā presbytero, & tribus aut dua- <sup>c c. cum esses,
de testam.</sup>
 bus aliis personis) ergo cum Concil. Trident.
 tantum exprimat coram parocho & duob.
 vel tribus aliis testibus, signū est, nullā qua-
 litatem in testib. exigere præter eam, quæ
 iure naturæ est necessaria, vt testimonium
 perhibere possint, nempe vt rationis vsum
 habeant. Tandem est optima huius rei
 congruentia: sicut enim in aliis sacra-
 L1 2 mentis

mentis instituit Dominus materias in re communi & facili, vt baptismum in aqua, ex quo facile inueniretur. Ita Concil. Tridentinum intendens statuere quædam clara facilia & cõmunia præcepta exigit testes cuiuscumq; conditionis ad matrimonii valorem & probationem: Si enim omni exceptione maiores peteret plerumq; difficile inuenirentur, innumerisq; litibus circa matrimonii valorem locus daretur.

Dices: Aliquando fit, vt ipse parochus etiam sit suspectus, ac proinde illius auctoritas vitium testium minime suppleat.

R. Possit ita accidere, verum lex non potest respicere omnes particulares casus, sed frequentiores, vt patet.

QVÆSTIO XXV.

Quid de illorum, qui cum non possint simul habere parochum & testes, modo contrahunt coram parochi, & postea coram testibus?

Quæstionis explicatio.

Concilium requirens parochum, & duos testes ad celebrandum matrimonii contractum loquitur copulative: Sic enim habet: *Qui aliter quam presente parochi vel alio sacerdote de ipsius parochi seu ordinarij licentia, & duobus vel tribus testibus matrimonio-*

Sess. 24. c. 1.